

Sygn. akt VI Ka 154/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 kwietnia 2013r.

Sąd Okręgowy w Jeleniej Górze w VI Wydziale Karnym Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący – Sędzia SO Andrzej Wieja

Protokolant Jolanta Kopec

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Jeleniej Górze Zbigniewa Jaworskiego

po rozpoznaniu w dniu 19 kwietnia 2013r.

sprawy **M. M.**

oskarżonego z art. 178a § 2 kk

z powodu apelacji wniesionej przez prokuratora

od wyroku Sądu Rejonowego w Jeleniej Górze VIII Zamiejscowego Wydziału Karnego z siedzibą w Kamiennej Górze

z dnia 8 lutego 2013r. sygn. akt VIII K 117/13

uchyla zaskarżony wyrok wobec oskarżonego M. M. i sprawę przekazuje Sądowi Rejonowemu w Jeleniej Górze VIII Zamiejscowemu Wydziałowi Karnemu z siedzibą w Kamiennej Górze do ponownego rozpoznania.

Sygn. akt VI Ka 154/13

UZASADNIENIE

M. M. został oskarżony o to, że:

w dniu 25 listopada 2012 r. o godz. 16:25 w M., woj. (...), kierował umyślnie w ruchu lądowym motorowerem marki Y. o nr rej. (...) będąc w stanie nietrzeźwości (wynik badania alkosensorem: 0,30 mg/1 i 0,29 mg/1),

to jest o czyn z art. 178a § 2 k.k.

Sąd Rejonowy w Jeleniej Górze wyrokiem z dnia 8 lutego 2013 r. w sprawie VIII K 117/13:

1. M. M. uznał za winnego popełnienia czynu opisanego w części wstępnej wyroku, stanowiącego występki z art. 178a § 2 k.k., i za to, na podstawie art. 178a § 2 k.k. wymierzył mu karę grzywny w wysokości 50 (pięćdziesięciu) stawek dziennych, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 10 (dziesięciu) zł;

2. na podstawie art. 42 § 2 k.k. orzekł wobec M. M. zakaz prowadzenia motorowerów na okres 1 (jednego) roku;

3. na podstawie art. 49 § 2 k.k. orzekł od M. M. na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej świadczenie pieniężne w kwocie 100 (stu) zł;

4. na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. i art. 17 ust. 1 ustawy z 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych zwolnił M. M. od ponoszenia kosztów sądowych, obciążając nimi Skarb Państwa, i nie wymierzył mu opłaty.

Powyższy wyrok zaskarżył prokurator w całości na niekorzyść oskarżonego M. M., zarzucając obrazę przepisu prawa materialnego, tj. art. 178a § 1 k.k. poprzez jego błędne niezastosowanie jako kwalifikacji prawnej czynu którego sprawstwo przypisano oskarżonemu M. M., w sytuacji w której prowadzony przez niego w stanie nietrzeźwości pojazd - motorower marki Y. o nr rej. (...) ponad wszelką wątpliwość stanowił pojazd mechaniczny, co też było efektem podzielenia przez Sąd wadliwej oceny prawnej zachowania oskarżonego dokonanej wyjściowo przez oskarżyciela publicznego i skutkowało zaakceptowaniem zaproponowanego porozumienia procesowego i wydaniem wyroku skazującego bez rozprawy opartego o nieprawidłową ocenę prawną czynu zarzuconego M. M..

Prokurator wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Jeleniej Górze.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja prokuratora jest oczywiście uzasadniona.

Wyrok Sądu I instancji w niniejszej sprawie wydany został na posiedzeniu w trybie art. 343 § 1 k.p.k. w zw. z art. 335 § 1 k.p.k.

Sąd - rozpoznający wniosek prokuratora o wydanie wyroku skazującego i orzeczenie uzgodnionych z oskarżonym kary lub środka karnego bez przeprowadzenia rozprawy - nie może uchylić się od zbadania sprawy zarówno pod kątem ustaleń faktycznych i zawinienia, a także zastosowanych przepisów prawa materialnego, zaś w sytuacji gdy uzna, że oskarżony nie popełnił zarzucanego mu przestępstwa, gdy zauważy potrzebę zmiany kwalifikacji prawnej czynu i to niezależnie, czy miałyby to być zmiana w kierunku łagodniejszym, czy też surowszym, bądź też dostrzeże inne wady prawne propozycji oskarżyciela publicznego (np. dotyczące kwestii środków karnych, których orzeczenie jest obligatoryjne), nie tylko nie może wniosku takiego uwzględnić, lecz wręcz zobligowany jest - stosownie do treści art. 343 § 7 k.p.k. - skierować sprawę do rozpoznania na zasadach ogólnych, chyba że w toku posiedzenia prokurator za zgodą oskarżonego dokona modyfikacji wniosku w kierunku przez sąd postulowanym. (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 07 marca 2012 r. sygn. akt II K.K. 14/12 Prok.i Pr.-wkl. 2012/6/7 Lex nr 1165239). Dyspozycja przepisu art. 343 § 7 k.p.k. nie pozostawia bowiem wątpliwości co do tego, że skierowanie przez prokuratora, na podstawie art. 335 § 1 k.p.k., wniosku o skazanie oskarżonego bez przeprowadzenia rozprawy obliguje sąd do kontroli jego poprawności pod względem zarówno formalnym, jak i merytorycznym. Przedmiotem zaś tego rodzaju kontroli powinna być również kwestia zgodności propozycji zawartych we wniosku z regułami obowiązującego prawa materialnego (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 października 2011r., IV KK 283/11 LEX nr 1027194).

Zaskarżonym wyrokiem Sąd Rejonowy przypisał oskarżonemu M. M. czyn polegający na prowadzeniu w ruchu lądowym motoroweru marki Y. o nr rej. (...). Czyn ten, za oskarżycielem publicznym, Sąd zakwalifikował z art. 178a § 2 k.k.

Sąd I instancji (a wcześniej organ prowadzący postępowanie przygotowawcze) nie dokonał ustaleń dotyczących cech charakterystycznych pojazdu, którym poruszał się oskarżony, nie zbadał w szczególności, czy motorower ten wyposażony jest w mechanizm pozwalający na napędzanie go siłą mięśni. Okoliczności niniejszej sprawy, zwłaszcza zaś fakt, że oskarżony dojeżdżał nim codziennie do pracy z K. do J. (czyli prawie 20 km), przemawiają za przyjęciem, że pojazd ten posiada wszelkie cechy pojazdu mechanicznego, a nie pojazdu innego niż mechaniczny. Wobec jednak braku przeprowadzenia dowodu z wyjaśnień oskarżonego na tę okoliczność bądź dowodu z odpisu dowodu rejestracyjnego (o ile pojazd ten podlegał obowiązkowi rejestracji, jak wywodzi prokurator), niemożliwe jest dokonanie kategoriowych ustaleń w tym zakresie.

Sąd Okręgowy podziela pogląd wyrażony przez prokuratora, że motorower, w którym brak jest mechanizmu pozwalającego na napędzanie go siłą mięśni, stanowi pojazd mechaniczny w rozumieniu art. 178a § 1 k.k., nie zaś inny pojazd określony w art. 178a § 2 k.k. (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 lutego 1993 r., III KRN 254/92, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 czerwca 2007r., II KK 97/07). Motorower, przeznaczony do poruszania się w ruchu

drogowym wyłącznie przy pomocy silnika, jest pojazdem mechanicznym w rozumieniu przepisów kodeksu karnego i kodeksu wykroczeń, niezależnie od posiadanych parametrów technicznych (uchwała 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 12 maja 1993 r., I KZP 9/93).

Fakt skierowania aktu oskarżenia wraz z wnioskiem o skazanie oskarżonego bez przeprowadzania rozprawy nie obliguje sądu do wydania wyroku skazującego bez przeprowadzania rozprawy, sąd nie jest związany treścią uzgodnień dokonanych pomiędzy prokuratorem a oskarżonym (oskarżonymi). Sąd może uznać, iż w sprawie nie zostały spełnione warunki do skazania oskarżonego na posiedzeniu albo że wynegocjowane warunki pomiędzy prokuratorem a oskarżonym nie mogą być zaakceptowane z różnych powodów. W każdym też wypadku sąd zobowiązany jest do kontroli prawidłowości przyjętej w akcie oskarżenia kwalifikacji prawnej zarzucanego oskarżonemu czynu, a ewentualne wątpliwości winny przesądzić – stosownie do § 7 art. 343 k.p.k. – o skierowaniu sprawy na rozprawę.

W niniejszej sprawie stwierdzenie wadliwości wniosku prokuratora, poprzedzone niepełnym zgromadzeniem materiału dowodowego, musiało skutkować skierowaniem sprawy do rozpoznania na zasadach ogólnych. Brak takiej decyzji procesowej Sądu I instancji skutkował natomiast koniecznością uchylecia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania, co Sąd Okręgowy uczynił na podstawie art. 437 § 2 k.p.k.

Ponownie rozpoznając sprawę Sąd Rejonowy przeprowadzi postępowanie dowodowe w zakresie niezbędnym do prawidłowego rozstrzygnięcia, uwzględniając uwagi poczynione w niniejszym uzasadnieniu. Oczywistym jest przy tym, że w niniejszej sprawie możliwe jest przeprowadzenie postępowania dowodowego ograniczonego do odebrania wyjaśnień od oskarżonego, jeżeli oskarżony zdecyduje się złożyć wniosek o wydanie wyroku skazującego w trybie określonym w art. 387 k.p.k.